

KempenKind
ONDERWIJSSTICHTING

Deel 1:
Algemeen deel
2023-2027

Ondersteuningsplan

d'n Opstap Lage Mierde

De Abberwinde Hooge Mierde

Clemensschool Hulsel

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	4
1.1. PASSEND ONDERWIJS	4
1.2. TRANSITIE JEUGDZORG	5
1.3. EÉN ONDERSTEUNINGSPLAN VOOR DRIE SCHOLEN	5
2. ALGEMEEN GEDEELTE	6
2.1. VISIE OP ONDERSTEUNING	6
2.2. BASISONDERSTEUNING EN EXTRA ONDERSTEUNING	6
2.3. INDICATIESTELLING VANUIT ONDERWIJSBEHOEFTE	7
2.4. TOELEIDING NAAR EXTRA ONDERSTEUNING	7
2.5. ONTWIKKELINGSPERSPECTIEF	8
2.6. WAT ALS HET NIET LUKT OP DE REGULIERE BASISCHOOL?	8
2.6.1. Speciaal Basisonderwijs (SBO)	8
2.6.2. Speciaal Onderwijs (SO)	8
2.7. I-ZORGRROUTE	9
2.7.1. Van groepsplannen naar een meer kindgerichte benadering	9
2.7.2. Het groepsoverzicht	9
2.7.3. Planmatig werken	9
2.7.1. Groepsbespreking	10
2.7.2. Leerlingbespreking / consultatiemomenten orthopedagoog	10
2.7.3. Ondersteuningsteam	10
2.7.4. Inzet extra ondersteuning	11
2.7.5. Stappenplan "Ondersteuning in beeld"	11
2.7.6. Trendanalysebespreking	11
2.7.7. Leerlinginterview	12
2.7.8. Klassenconsultaties	12
2.7.9. Collegiale consultaties	12
2.7.10. Groepsoverdracht	12
2.8. KERNDOELEN	13
2.9. REFERENTIE-NIVEAUS	13
2.10. LEERLIJNEN	14
2.11. VOLGEN VAN LEERLINGEN	15
2.11.1. Visie op het volgen van leerlingen	15
2.11.2. Formatief en summatief evalueren	15
2.11.3. Methode gebonden toetsen	16
2.11.4. Methode-onafhankelijke toetsen	16
2.11.5. Toetsen op maat	17
2.11.6. Van Eindtoets naar doorstroomtoets	17
2.11.7. Schoolstandaarden	18
2.11.8. Sociaal emotionele ontwikkeling en tevredenheid	18
2.11.9. Digitaal Handelingsprotocol Begaafdheid (DHH) en Knappe Kleuters	18
2.11.10. Motorische screening	18
2.11.11. Logopedische screening	19
2.11.12. Wijze van registreren en omgaan met toetsgegevens	19
2.11.13. Rapportage en Portfolio	19
3. OVERIGE ZAKEN IN HET KADER VAN ONDERSTEUNING	20
3.1. PASSEND ONDERWIJS...HOE VERDER?	20
3.2. ONDERWIJSASSISTENTIE	20

3.3.	ROTS EN WATER...KIEZEL EN DRUPPEL.....	20
3.4.	SAMEN DOEN.....	21
3.5.	ORTHOTHEEK.....	21
4.	BELEID.....	22
4.1.	BELEID TEN AANZIEN VAN MEERBEGAAFDE LEERLINGEN.....	22
4.2.	BELEID T.A.V. KLEUTERVERLENGING EN NAJAARSKINDEREN.....	23
4.3.	BELEID TEN AANZIEN VAN DOUBLEREN.....	24
4.4.	BELEID “ONDERSTEUNING DOOR EXTERNE PARTNERS”.....	25
4.5.	LEERLINGOVERDRACHT BIJ VERHUIZING OF OVERSTAP NAAR HET VO.....	25
4.6.	POVO-PROCEDURE (PRIMAIR ONDERWIJS / VOORTGEZET ONDERWIJS).....	26
4.7.	MELDCODE HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING.....	26
4.8.	DYSLEXIEPROTOCOL STAPPENPLANNEN GROEP 1-8.....	27
5.	PARTNERS IN DE ONDERSTEUNING.....	32
5.1.	GGD.....	32
5.2.	CENTRUM VOOR JEUGD EN GEZIN (CJG).....	32
5.3.	ORTHOPEDAGOOG EN CENTRUM PASSEND ONDERWIJS KEMPENKIND.....	33
6.	INDEX.....	34

I. Inleiding

Voor u ligt het Ondersteuningsplan van drie, intensief samenwerkende basisscholen:

Basisschool De Akkerwinde Averbodelaan 1 5095 AS Hooge Mierde Brinnr. 03 WM	Basisschool D'n Opstap Broekkant 9 5094 GA Lage Mierde Brinnr. 06 TF Teamleider: Sylvie Borrenbergs	De Clemensschool Huisacker 9 5096 BW Hulsel Brinnr. 05 BX
Directeur: Yvonne Lemmens	Directeur: Femke de Graef	
Intern begeleider: Arno Rooijackers		

Als scholen voor primair basisonderwijs geven we les aan een diverse groep kinderen. We zijn verantwoordelijk voor het bieden van goede ondersteuning aan deze kinderen en willen daarbij recht doen aan de verschillen in leer- en ontwikkelingsmogelijkheden. We willen nauw samenwerken als basisscholen, zodat we gebruik kunnen maken van elkaars expertise en efficiënt kunnen werken, maar ook als afzonderlijke scholen, met alle partners die bij ons onderwijs betrokken zijn. Het doel is voor iedereen hetzelfde....het bieden van een optimale ondersteuning aan de aan ons toevertrouwde leerlingen.

1.1. Passend Onderwijs

Op 1 augustus 2014 is de wet op Passend Onderwijs in werking getreden. In dit Ondersteuningsplan zijn de meest belangrijke veranderingen die deze wetswijziging met zich meebrengen opgenomen. Met de komst van Passend Onderwijs krijgen alle scholen een Zorgplicht. Dat betekent dat scholen verantwoordelijk zijn om elk kind een goede onderwijsplek te bieden. Op de eigen school, eventueel met extra ondersteuning in de klas, op een andere reguliere school in de regio of in het speciaal (basis) onderwijs (SBO of SO). Ouders worden hierbij nauw betrokken. Om aan alle kinderen daadwerkelijk een goede onderwijsplek te kunnen bieden, vormen reguliere en speciale scholen samen Regionale Samenwerkingsverbanden.

Door passend onderwijs kunnen meer kinderen, eventueel met extra ondersteuning, in het reguliere onderwijs blijven.

Passend onderwijs is dus geen schooltype; kinderen zitten niet 'op' passend onderwijs. In het systeem van passend onderwijs krijgen scholen die samenwerken in een Samenwerkingsverband (SWV) geld om het onderwijs te regelen voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.

De samenwerkende scholen maken een plan om er met dat geld voor te zorgen dat iedere leerling binnen het Samenwerkingsverband passend onderwijs krijgt. In het ene Samenwerkingsverband zullen scholen dat anders organiseren dan in andere Samenwerkingsverbanden.

De scholen van onderwijsstichting KempenKind vallen onder Samenwerkingsverband PO De Kempen. Het hoofdkantoor is gevestigd in Veldhoven.

1.2. Transitie Jeugdzorg

Ook binnen de Jeugdzorg is er heel wat veranderd. Met ingang van januari 2015 is een nieuw jeugdstelsel in werking getreden. De gehele Jeugdzorg is vanaf dat moment onder verantwoordelijkheid van de gemeenten gekomen. Deze transitie gaat gepaard met een inhoudelijke vernieuwing: de transformatie.

Met de stelselwijzingen Passend Onderwijs en Transitie Jeugdzorg wordt de verantwoordelijkheid voor hulp aan kinderen en gezinnen die extra ondersteuning nodig hebben, belegd bij schoolbesturen en gemeenten. Schoolbesturen hebben de opdracht en de middelen om elk kind passend onderwijs te bieden. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor hulp aan jeugdigen en ouders in gezin, wijk en buurt. Beiden hebben de opdracht om de speelvelden met elkaar te verbinden en de plannen over en weer af te stemmen. Dat ligt voor de hand omdat de achterliggende gedachte dezelfde is, namelijk: effectiever, sneller en preventieve ondersteuning bieden aan kinderen en ouders die hulp nodig hebben bij opgroeien, opvoeding en onderwijs.

Binnen ons Samenwerkingsverband is de laatste jaren middels zgn. heiochtenden intensief gewerkt om deze verbinding steeds beter vorm te geven.

Om zichtbaar te maken welke aspecten Jeugdzorg-gerelateerd zijn en welke onderwijs-gerelateerd, is de term “**Zorg**” tegenwoordig daadwerkelijk gekoppeld aan Jeugdzorg. Binnen het onderwijs zal de term “**Ondersteuning**” gehanteerd gaan worden. Het idee hierachter is dat we onze kinderen in gezamenlijkheid ondersteunen bij hun groei naar volwassenheid. We doen hiermee recht aan aspecten als *samenwerking, eigenaarschap, zelfverantwoordelijkheid en zelfstandigheid*, aspecten waaraan we steeds meer waarde hechten en die we verder uitwerken in ons Schoolplan.

1.3. Eén Ondersteuningsplan voor drie scholen

Zoals aangegeven werken de basisscholen in Hooge Mierde, Lage Mierde en Hulsel al jaren intensief samen. De scholen worden geleid door twee directeuren. Ook is er voor de drie scholen één intern begeleider.

Alle scholen werken op een eenduidige manier. Zo vinden klassenconsultaties, groepsbesprekingen, trendanalysebesprekingen e.d. op gelijke wijze plaats. Dit draagt bij aan een efficiënte werkstructuur.

Het Ondersteuningsplan bestaat uit twee delen:

Deel 1: Algemeen gedeelte

Dit deel is in 2023 opgesteld en in principe voor vier schooljaren geldend. Het Ondersteuningsplan maakt deel uit van het Schoolplan en “loopt” in dezelfde cyclus mee.

Deel 2: Veranderparagraaf

Dit deel is meer praktisch van aard en wordt elk schooljaar aangepast. Hierin staan o.a. de jaarplanning, de kwantitatieve gegevens en de diverse formats.

2. Algemeen gedeelte

2.1. Visie op ondersteuning

Onze identiteit bestaat uit betrokkenheid, zorgzaamheid en verantwoordelijkheid voor alle leerlingen die aan ons zijn toevertrouwd. We erkennen de uniciteit van ieder kind en willen hiernaar handelen.

Onze gemeenschappelijke visie is:

Kind-nabij Passend Onderwijs voor zoveel mogelijk kinderen die daardoor met plezier naar school gaan, zich optimaal ontwikkelen naar eigen vermogen en zich hierbij competent voelen. Begrip en respect voor elkaar en waardering voor ieders inbreng vinden we belangrijk. We streven naar daadwerkelijke participatie en ontwikkeling, waarbij ieder kind een volwaardig lid is van de groep waarvan hij deel uitmaakt.

Onze overtuiging om optimale ontwikkeling van kinderen haalbaar te maken is het onderwijs zoveel mogelijk passend te maken en af te stemmen op de ondersteuningsbehoeften van kinderen. We vinden het belangrijk om daarbij “de stem van de leerling” maar ook die van de ouder steeds meer centraal te stellen. Daar zit veel kennis en ervaring die we niet verloren mogen laten gaan. In het Schoolplan wordt nader beschreven hoe e.e.a. steeds beter vorm krijgt.

Afstemmen op de leerling wil voor ons zeggen afstemmen op de ondersteuningsbehoeften van alle leerlingen. Iedere leerling is immers onze zorg! Uitgangspunt is aansluiting op de menselijke basisbehoeften *relatie, competentie en autonomie*.

In navolging van de KempenKind-visie ligt bij het bieden van ondersteuning het accent op het handelen van de leraar. Ondersteuning zal zoveel als mogelijk worden ingebed in het reguliere onderwijsproces. De leraar staat centraal maar.....staat er niet alleen voor. Ook hij mag rekenen op ondersteuning, zowel vanuit de eigen organisatie als daarbuiten. We vinden het belangrijk dat leraren zich continu blijven scholen ten behoeve van hun eigen competentieontwikkeling.

We streven ernaar om zoveel mogelijk kinderen onderwijs te bieden in een reguliere onderwijssetting. Dit is echter niet voor alle leerlingen haalbaar. We erkennen derhalve dat het voor sommige leerlingen wenselijk (meer passend) is om onderwijs te volgen op een S(B)O-school.

2.2. Basisondersteuning en extra ondersteuning

Alle scholen hebben met de komst van Passend Onderwijs de verplichting om hun ondersteuningsmogelijkheden helder uiteen te zetten. Dit gebeurt in een zogenaamd Schoolondersteuningsprofiel (SOP). In dit SOP wordt in beeld gebracht welke basisondersteuning wij onze leerlingen kunnen bieden. Tevens wordt erin aangegeven welke stappen er gezet gaan worden om de ondersteuning op onze scholen te verbeteren. De schoolondersteuningsprofielen van onze scholen worden als bijlagen toegevoegd aan het Schoolplan.

Binnen de ondersteuningsmogelijkheden kennen we twee varianten:

- **Basisondersteuning:** Dit is de door het Samenwerkingsverband afgesproken onderwijszorg die een school aan alle leerlingen moet kunnen bieden. De basisondersteuning wordt vastgelegd in het Ondersteuningsplan van het Samenwerkingsverband.
- **De extra ondersteuning:** Heeft een leerling niet voldoende aan de basisondersteuning, dan kan hij, op basis van duidelijk aantoonbare ondersteuningsbehoeften, aanspraak maken op de zogenaamde *extra ondersteuning*.

Binnen de extra ondersteuning onderscheiden we:

- De **lichte ondersteuning** welke wordt bekostigd uit middelen die door het Samenwerkingsverband PO De Kempen aan het bevoegd gezag voor eigen beheer zijn toegekend. Onderwijsstichting KempenKind heeft ervoor gekozen om de lichte middelen rechtstreeks door te zetten naar de scholen. Elke school heeft de autonomie om de middelen op een goede manier te besteden.
- De **zware ondersteuning** wordt bekostigd uit de middelen die worden toegekend vanuit het Samenwerkingsverband. Zware ondersteuning kan worden toegekend voor een individuele leerling of een groep leerlingen.

2.3. **Indicatiestelling Vanuit Onderwijsbehoeften**

Het Samenwerkingsverband PO De Kempen en Onderwijsstichting KempenKind hanteren voor de opstelling van een arrangement de IVO¹ criteria (IVO-velden). Het is een proces waarmee, op basis van de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling middelen voor de meest passende ondersteuning kan worden toegekend.

Onderwijsbehoeften en arrangementen onderscheiden zich op vijf voor indicatiestelling relevante kenmerken of velden:

1. *De hoeveelheid aandacht en tijd* (hoeveel extra tijd is er nodig of beschikbaar, welke eisen moeten we stellen aan het aantal handen in de klas of de groepsgrootte?)
2. *Het onderwijsmateriaal* (welke onderwijsmaterialen zijn nodig of beschikbaar?)
3. *De ruimtelijke omgeving* (welke aanpassingen in de klas, in en om het schoolgebouw zijn nodig of beschikbaar om een normale schoolgang van de leerlingen met speciale behoeften te garanderen?)
4. *De expertise* (welke teamexpertise is nodig of beschikbaar, welke specialistische expertise is nodig of beschikbaar, met welke intensiteit?)
5. *De samenwerking met andere instanties* (samenwerking op welke basis en met welke intensiteit is nodig of beschikbaar met welke instellingen buiten het onderwijs)

2.4. **Toeleiding naar extra ondersteuning**

Zoals aangegeven kunnen we als school zelf beslissen over de inzet van “lichte ondersteuningsgelden”. De besteding kan leerling-, groeps- of schoolgericht zijn. Een uitgangspunt is dat we direct willen proberen om de basisondersteuning (kennis en vaardigheden van de leerkrachten) te versterken.

De beslissing of een leerling een zwaar ondersteuningsarrangement krijgt ligt bij de Commissie van Externe Ondersteuning (de CEO). Deze commissie komt op vastgestelde momenten bijeen op het Centrum Passend Onderwijs van onderwijsstichting KempenKind welke gevestigd is in SBO-school de Piramide in Bladel. De beslissing wordt genomen op basis van een door school en ouders ingevuld groeidocument. Voor een uitgebreide procedurebeschrijving verwijzen we naar het beleidsstuk “Inrichting ondersteuning Passend Onderwijs binnen KempenKind”.

¹ IVO: Indicatiestelling Vanuit Onderwijsbehoeften

2.5. Ontwikkelingsperspectief

Aan een groeidocument is veelal direct een Ontwikkelingsperspectief gekoppeld (OPP). In dit OPP worden de aanpassingen in onderwijsaanbod en -organisatie, die in afstemming met alle betrokkenen worden afgesproken, vastgelegd. In een aantal gevallen betekent een OPP dat een leerling een eigen leerlijn krijgt. Hij of zij volgt dan voor één of enkele vakgebieden een eigen programma (soms op een lager maar soms ook op een hoger niveau dan het groepsniveau). Er wordt wel altijd gekeken of een OPP van een leerling realistisch te realiseren binnen de groep waarin de leerling zit. Minimaal 2x per jaar wordt het OPP geëvalueerd en bijgesteld.

2.6. Wat als het niet lukt op de reguliere basisschool?

Soms is een ondersteuningsarrangement en/of ontwikkelingsperspectief nog niet voldoende om tegemoet te komen aan de specifieke ondersteuningsbehoeften van een kind. Dan kan de overstap gemaakt worden naar het speciaal basisonderwijs (SBO). Is de problematiek meer specifiek gericht op een duidelijke problematiek, dan kan gekozen worden voor het Speciaal Onderwijs (SO). De keuze om over te stappen naar het S(B)O wordt altijd gemaakt in goed overleg met ouders en externe ondersteuners. Een ondersteuningsarrangement (zie par. 2.2) ligt ook altijd aan deze keuze ten grondslag.

2.6.1. Speciaal Basisonderwijs (SBO)

Het Speciaal Basisonderwijs (SBO) is bedoeld voor leerlingen die het niet redden op de reguliere basisschool. Het betreft leerlingen die leerproblemen en daarnaast soms ook andere problemen hebben (ADHD, dyslexie, dyscalculie, autisme, gedrag)

Het SBO valt onder de [Wet op het primair onderwijs](#), net als reguliere basisscholen. Dat betekent dat een kind in principe dezelfde lesstof krijgt aangeboden, maar veelal langer de tijd nodig heeft om de lesstof eigen te maken. Tot het eind van het schooljaar waarin een kind 14 jaar wordt mag hij/zij op de SBO blijven.

Een kind kan op elk moment instromen op een SBO en zou na verloop van tijd ook weer terug kunnen stromen naar het reguliere basisonderwijs.

Na de speciale basisschool stromen de meeste kinderen door naar een reguliere middelbare school. Onderwijsstichting KempenKind heeft een eigen SBO-school, De Piramide in Bladel.

2.6.2. Speciaal Onderwijs (SO)

Het Speciaal Onderwijs (SO) is bedoeld voor leerlingen met een zwaardere problematiek. Het SO is verdeeld in vier clusters.

- Cluster 1 is voor leerlingen die blind of slechtziend zijn
- Cluster 2 is voor leerlingen die doof of slechthorend zijn, of ernstige spraak-taalmoeilijkheden hebben
- Cluster 3 is het onderwijs voor leerlingen met een verstandelijke beperking, een lichamelijke beperking of een chronische ziekte
- Cluster 4 is het onderwijs voor leerlingen met gedragsstoornissen, ontwikkelingsstoornissen of een psychisch probleem

Het onderwijs in cluster 1 en 2 is in een landelijk systeem georganiseerd. De clusters 3 en 4 maken deel uit van ons SWV.

2.7. I-Zorgroute

2.7.1. Van groepsplannen naar een meer kindgerichte benadering

Om tegemoet te komen aan de ondersteuningsbehoeften van alle kinderen werken we op onze scholen met de cyclus vanuit de I-zorgroute.

Om preventief te handelen en aan te sluiten bij de leerlingen staan in de I-zorgroute op veel scholen de zogenaamde groepsplannen centraal. Omdat we echter steeds meer beseffen dat leerlingen moeilijk in “groepjes” te plaatsen zijn en de ene keer iets anders nodig hebben dan een andere keer, zijn we zoekende naar een goed alternatief voor het groepsplan.

Op dit moment wordt er voor de planning van het groepsaanbod gebruik gemaakt van een vast format, wat ook gebruikt wordt voor de analyse van de toetsen uit ons leerlingvolgsysteem én de groepsbespreking. Doel is om zo efficiënt mogelijk te registreren en administreren.

We vinden het steeds belangrijker om nog specifiekier naar elke individuele leerling te kijken en te volgen hoe hij of zij zich ontwikkelt (hoe groeit de leerling ten opzichte van zichzelf). We noemen dit formatief evalueren.

2.7.2. Het groepsoverzicht

Voor elke leerling maken we een persoonlijk overzicht, waarin we de meest belangrijke kenmerken van deze leerling opnemen. Deze individuele overzichten worden samengevoegd tot één groepsoverzicht. We maken een onderverdeling in:

- Stimulerende en belemmerende factoren
- Hoe leert de leerling het beste
- Werkhouding / executieve functies / sociaal emotionele factoren
- Spel en motoriek
- Rekenen
- Technisch- en begrijpend lezen
- Taal
- Spelling

Bij al deze factoren wordt een compacte beschrijving gegeven, mits er opvallendheden zijn. Op deze manier hebben we elke leerling in één overzicht compleet in beeld.

Twee keer per jaar wordt het groepsoverzicht geactualiseerd. Het groepsoverzicht wordt ook gebruikt voor de groepsoverdracht.

2.7.3. Planmatig werken

Aan de hand van de stappen in de I-zorgroute werken we planmatig in een cyclisch proces. Dit proces wordt twee keer per jaar doorlopen.

De cyclus I-Zorgroute bestaat uit de volgende stappen:

Waarnemen:

- Evalueren van een werkperiode aan de hand van observaties, methodetoetsen en niet-methodetoetsen (toetsen uit ons Leerlingvolgsysteem).
- Signaleren van leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften
- Bijstellen van leerlinggegevens in het groepsoverzicht

Begrijpen:

- Benoemen van specifieke ondersteuningsbehoeften van leerlingen (welke worden opgenomen in het groepsoverzicht) en mogelijk ook specifieke behoeften van de groep of kleinere subgroepen

Plannen:

- Maken van een plan voor de komende werkperiode → wat heeft mijn groep en individuele leerlingen daarin nodig?
- Waar mogelijk clusteren van leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften (veelal opgenomen in de dagplanning van de leerkracht).

Realiseren:

- Uitvoeren van de plannen
- Evalueren van de plannen en groepsoverzicht bijstellen
- Hierna start de cyclus opnieuw

2.7.4. Groepsbespreking

Gedurende het schooljaar worden er voor elke groep twee groepsbesprekingen georganiseerd. De bespreking wordt geleid door de intern begeleider. Naast de leerkracht(en) sluiten ook de directeur en de teamleider² aan. Tijdens de bespreking wordt gezamenlijk teruggeblikt op de vorige werkperiode en, aan de hand van de analyses, besproken wat de plannen zijn voor de komende werkperiode. Ook leerlingen die een specifieke ondersteuningsvraag hebben worden kort besproken. Is er voor deze leerling een vervolgactie nodig, dan worden hiervoor afspraken gemaakt.

We kiezen er voor om de eerste groepsbespreking aan het begin van het schooljaar met de nieuwe leerkracht te houden. Op deze manier heeft de leerkracht direct de behoeften van zijn groep en individuele leerlingen daarin goed in beeld.

2.7.5. Leerlingbespreking / consultatiemomenten orthopedagoog

Indien er specifieke zorgen bestaan over een leerling kan besloten worden om de leerling te bespreken tijdens een extra leerlingbespreking met de intern begeleider of met de orthopedagoog van het Centrum Passend Onderwijs. Aan onze scholen is een vaste orthopedagoog verbonden die op gezette tijden (vastgelegd in de jaarplanning) op school aanwezig is.

Leerlingbesprekingen zullen zoveel mogelijk tijdens deze momenten ingepland worden. De leerkrachten kunnen ook voor allerlei andere vragen (en observaties) de orthopedagoog consulteren.

2.7.6. Ondersteuningsteam

Mocht het zijn dat we na deze interventies nog niet optimaal kunnen voldoen aan de ondersteuningsbehoeften van een leerling, dan kan besloten worden tot bespreking in het Ondersteuningsteam.

Dit multidisciplinaire team komt gemiddeld 8x per schooljaar bijeen en bestaat uit de volgende personen:

- Orthopedagoog van het Centrum Passend Onderwijs KempenKind
- Medewerker Centrum Jeugd en Gezin (CJG)
- Schoolverpleegkundige GGD
- Intern begeleider HooLaHu

² Dit geldt enkel voor basisschool D'n Opstap

In het Ondersteuningsteam worden leerlingen besproken met (zeer) specifieke hulpvragen (medisch, thuissituatie, orthopedagogisch, orthodidactisch).

Structureel worden ook de ouders uitgenodigd om bij de bespreking van hun kind in het ondersteuningsteam aanwezig te zijn. Daarnaast sluit ook de leerkracht van het kind aan.

Het Ondersteuningsteam bezoekt op één dag alle HooLaHu-scholen. Het team gaat naar de scholen toe zodat er voor de leerkrachten die aan moeten sluiten zo min mogelijk lestijd verloren gaat.

Verslaglegging:

Ter voorbereiding van een ondersteuningsteambijeenkomst wordt de leerkrachten gevraagd om, in samenspraak met de ouders, een heldere hulpvraag te formuleren en de stimulerende en belemmerende factoren van de leerling aan te geven. De intern begeleider zorgt voor verslaglegging met concrete afspraken. Dit verslag wordt gedeeld met alle betrokkenen.

2.7.7. Inzet extra ondersteuning

Extra ondersteuning kan op twee manieren gegeven worden:

Binnen de groep door de eigen leerkracht:

In principe proberen we de hulp zoveel mogelijk te realiseren binnen de groep. De leerkracht zal door een goede klassenorganisatie en door het gebruik van de juiste materialen, zo efficiënt mogelijk de leerling helpen, uitgaande van de ondersteuningsbehoeften van de leerling .

Buiten de groep:

Is extra ondersteuning door de eigen leerkracht niet voldoende, dan is het mogelijk om extra hulp in te zetten. Deze hulp wordt veelal verzorgd door een onderwijsassistente, een ambulante begeleider (met specifieke expertise) van het Centrum Passend Onderwijs KempenKind of een dyslexiebehandelaar. De tijden waarop deze hulp geboden kan worden zullen, waar nodig, in overleg met de IB-er en leerkracht bepaald worden.

2.7.8. Stappenplan “Ondersteuning in beeld”

Alle stappen in het ondersteuningsproces zijn beschreven in een helder stappenplan. Dit stappenplan wordt gehanteerd op alle KempenKind-scholen. Het is als bijlage toegevoegd aan deel 2 van het Ondersteuningsplan.

2.7.9. Trendanalysebespreking

Twee maal per schooljaar (juni en februari) vindt er een trendanalysebespreking plaats met het team. Met elkaar kijken we naar de behaalde resultaten in de voorbije periode. De resultaten worden vergeleken met de twee schooljaren ervoor. De vraag is of ze conform verwachting zijn (of er sprake is van een trend) of, als dit niet het geval is, wat daarvoor dan verklaringen zouden kunnen zijn. N.a.v. de bespreking worden vervolgacties vastgelegd. De vergadering wordt voorbereid en begeleid door de intern begeleider.

2.7.10. Leerlingintervisie

Twee keer per jaar is er op elke school ruimte voor een leerlingintervisie in teamverband. Volgens de “incidentmethode” wordt op dit moment een leerling besproken met als doel kritisch te kijken naar de hulpvraag van een leerkracht en het aanreiken van of meedenken over geschikte interventies. De intern begeleider of teamleider zal deze bijeenkomsten leiden. De ouders van de leerling die besproken wordt, worden altijd vooraf geïnformeerd.

2.7.11. Klassenconsultaties

Minimaal twee keer per jaar vinden op onze scholen klassenconsultaties plaats. Deze klassenconsultaties worden uitgevoerd door de intern begeleider, de directeur en de teamleider. We vinden het immers belangrijk om veel in de klassen te zijn, zodat we een goed zicht hebben op de kwaliteit van onze leerkrachten. Voor de consultaties wordt altijd een kijkwijzer gebruikt. De leerkracht stelt voor zichzelf ook een kijkvraag vast. Na de klassenconsultatie vindt een reflectiemoment plaats. N.a.v. de klassenconsultatie maakt iedere leerkracht zelf een verslag. Er worden doelstellingen vastgelegd voor de volgende werkperiode. De verslagen worden opgenomen in de digitale gesprekkencyclus van de leerkracht.

2.7.12. Collegiale consultaties

We hebben de overtuiging dat we van en met elkaar veel kunnen leren. Daarom stellen we de leerkrachten in de gelegenheid om, met een speciale kijkvraag, bij elkaar een kijkje in de klas te nemen. In overleg met de teamleiders kunnen de consultaties gedurende het gehele schooljaar ingepland worden.

2.7.13. Groepsoverdracht

Aan het einde van het schooljaar of voor de start van het nieuwe schooljaar vindt de groepsoverdracht plaats tussen twee groepsleerkrachten. Het groepsoverzicht dient hierbij als een belangrijke basis.

2.8. Kerndoelen

Sinds 1993 werkt de overheid met zogenaamde kerndoelen. De kerndoelen voor het basisonderwijs geven per vak aan wat een kind aan het eind van de basisschool moet weten en kunnen. Aanvankelijk waren er 122 doelen maar al snel bleek dat dit aantal niet werkbaar was. In de loop van de jaren is het aantal kerndoelen drastisch teruggebracht. De doelen werden algemener gesteld waardoor scholen meer ruimte hebben om eigen keuzes te maken over de wijze waarop ze aan de kerndoelen willen voldoen.

Vakken waarvoor kerndoelen gelden, zijn wettelijk verplicht. Dit betekent dat alle kinderen deze vakken volgen. Een school bepaalt zelf hoe de lessen in deze vakken worden gegeven en met welk lesmateriaal.

Kerndoelen zijn opgesteld voor:

- Nederlandse taal
- Engelse taal
- Friese taal
- rekenen en wiskunde
- oriëntatie op jezelf en de wereld
- kunstzinnige oriëntatie en bewegingsonderwijs

Een uitgewerkt overzicht van de kerndoelen vind u op: <http://www.slo.nl/primair/kerndoelen/>

2.9. Referentieniveaus

Het regeerakkoord van september 2010 bestempelt de vakken taal en rekenen als de kernvakken van het onderwijs. Doel is om de kennis in taal en rekenen op een hoger niveau te brengen. Om deze slag te kunnen maken, is het gewenste niveau van leerlingen in elke fase van hun opleiding in referentieniveaus vastgelegd.

Referentieniveaus omschrijven duidelijk welke vaardigheden leerlingen op bepaalde momenten moeten hebben. Scholen kunnen zo beter hun doelen stellen en hun onderwijs hierop afstemmen. Scholen kunnen de leerprestaties van hun leerlingen beter meten en bijsturen.

Voor het basisonderwijs kennen we de referentieniveaus IF (Fundamenteel niveau) en 2F of IS (Streefniveau). De referentieniveaus zijn ook opgesteld om de verschillende onderwijstypen beter op elkaar te laten aansluiten. Daar waar de eerder geformuleerde kerndoelen alleen een aanbodverplichting hebben, zit er aan de referentieniveaus een opbrengstverplichting. De kinderen moeten deze kennis dus beheersen!

Niveau IF moet in principe haalbaar zijn voor alle leerlingen aan het einde van de basisschoolperiode. Niveau 2F of IS zou beheerst moeten worden door leerlingen die doorstromen naar VWO, HAVO, VMBO-T en VMBO GT.

Sommige leerlingen kunnen veel meer dan referentieniveau IS aan maar er zijn ook leerlingen die dit niveau niet zullen halen, ook niet met extra inspanning. Als verantwoord wordt vastgesteld dat een kind dit niveau niet zal halen, kan de leerkracht dit kind gericht laten toewerken naar niveau IF. Deze leerlingen blijken over het algemeen door te stromen naar vmbo kader en vmbo beroepsgericht. De kinderen krijgen veelal een vermindering van leerstof en werken met eenvoudigere doelen. Referentieniveau IF beschrijft deze. Er zullen ook nog kinderen zijn voor wie IF te hoog gegrepen is. Voor hen zijn speciale doelen en leerroutes geformuleerd.

De referentieniveaus hebben in de afgelopen schoolplanperiode voor de leerkrachten van onze scholen steeds meer inhoud gekregen. In de komende periode zullen ze structureel meegenomen worden bij de analyse van onze schoolresultaten.

Meer informatie over de referentieniveaus in terug te vinden op:
<http://www.leerlijntaal.nl/page/28/handige-documenten.html>

2.10. Leerlijnen

De ontwikkelingen in het onderwijs, waarbij steeds meer afgestemd wordt op de individuele leerling, verlangen van leerkrachten dat ze een steeds beter zicht hebben op de leerlijnen die voor de vakgebieden zijn opgesteld. Het is belangrijk dat men weet wat er voor een bepaald vakgebied op een bepaald moment in het onderwijsproces van de leerlingen verwacht mag worden. Ook bij het opstellen van een ontwikkelingsperspectief (OPP) zijn de leerlijnen waardevol omdat ook zichtbaar is wat er voor de verschillende uitstroomniveaus aan basisvaardigheden verwacht wordt.

Ook voor het “leren leren” (de zogenaamde executieve functies) is een leerlijn opgesteld. Hier hebben we de afgelopen periode op alle scholen veel aandacht aan besteed. De zogenaamde “autometafoor” is inmiddels gemeengoed op de Clemensschool en D’n Opstap. Op de Akkerwinde is gekozen voor een andere insteek maar ook daar zal een link gemaakt gaan worden met de autometafoor.

Voor meer informatie over de autometafoor: <https://www.unique-talentbegeleiding.com/autometafoor.html>

2.11. Volgen van leerlingen

2.11.1. Visie op het volgen van leerlingen

In het schooljaar 2022-2023 hebben we samen de visie op het volgen van onze leerlingen bepaald:

We willen onze leerlingen zo volledig mogelijk, persoonlijk en didactisch, volgen gedurende de hele basisschoolperiode en hen daarbij ook intensief betrekken. Daarbij vinden we naast het product vooral de weg er naar toe belangrijk.

We beseffen dat we regelmatig een evaluatiemoment in moeten bouwen om te kunnen beoordelen of we als leerkracht of school de goede dingen doen en om de zone van de naaste ontwikkeling te kunnen bepalen. Deze evaluaties zullen zowel methodisch als niet-methodisch zijn. We zoeken daarbij naar een goede balans tussen formatief en summatief evalueren.

We streven naar een leerlingvolgsysteem waarmee we onze leerlingen passend kunnen toetsen en de groei ten opzichte van zichzelf maar ook ten opzichte van de landelijke norm in beeld kunnen brengen. Ook willen we zicht hebben op schooltrends zodat we, waar nodig, snel passende interventies kunnen doen.

Onze voorkeur gaat uit naar een adaptief leerlingvolgsysteem, met de mogelijkheid om zowel digitaal als op papier te kunnen toetsen.

Zo snel mogelijk meten wat we willen weten is voor ons een must. Toetsen moeten daarom compact zijn. Aangezien we onze leerlingen (vanuit eigenaarschap) maar ook hun ouders/verzorgers goed in de ontwikkeling mee willen nemen, dienen zowel de resultaatoverzichten als de weg richting de referentieniveaus helder, makkelijk leesbaar en eenduidig te zijn.

We willen tot slot toetsen eenvoudig kunnen analyseren en zo min mogelijk “administratieve rompslomp”.

2.11.2. Formatief en summatief evalueren

In de beschreven visie in paragraaf 2.11.1. wordt gesproken over formatief en summatief evalueren. In deze paragraaf zullen we nader invulling geven aan deze termen:

Formatief evalueren:

De essentie van formatief evalueren is inzicht krijgen in het leerproces met als doel de leerlingen zo te ondersteunen dat ze haalbare stappen richting de te behalen leerdoel(en) kunnen zetten. Je kunt formatief evalueren mét en zonder cijfers, dat maakt eigenlijk niet uit. Waar het in het proces van formatief evalueren om gaat is het geven van feedup, feedback en feed forward om de voortgang in het leerproces van de leerling te ondersteunen.

Wat houden de stappen feedup, feedback en feedforward in?

Bij formatief evalueren ga je telkens uit van drie stappen:

1. Waar moet de leerling/ik naartoe (leerdoel)? Dit noem je feedup
2. Waar staat de leerling/ik ten opzichte van het beoogde leerdoel? Dit noem je feedback
3. Welke actie is nodig om de leerling/mij verder te helpen? Dit noem je feedforward

Deze drie stappen helpen de leerling en de leerkracht om de benodigde informatie over het leerproces te verzamelen. Op basis van deze informatie kunnen de leerkracht en de leerling waar nodig hun aanpak aanpassen. Met formatief evalueren krijgen zowel de leerling als de leerkracht inzicht in de voortgang van het leerproces. Zij kunnen op basis van de informatie uit stap 2

(feedback) bepalen welke stappen nodig zijn uit stap 3 (feedforward) om het leerdoel dat in stap 1 (feedup) is bepaald te behalen.

Summatief evalueren:

Summatieve toetsen zijn gericht op het afsluiten van een leerperiode en op het beoordelen van leerprestaties, meestal met een beoordeling. Deze toetsen hebben als doel leerprestaties te meten. Bij een summatieve evaluatie gaat het dus vooral om het eindresultaat en bij een formatieve beoordeling om het proces daar naar toe.

Zoals in de visie op volgen van leerlingen aangegeven willen we komen tot een goede balans tussen formatief en summatief evalueren. We begrijpen dat we af en toe de “thermometer” moeten hanteren om te meten waar we als leerling (groep of school) staan. We hechten echter steeds meer waarde aan het formatieve aspect en willen daar de leerling graag in meenemen. Dit past ook prima bij de visie van onze school, aangezien we het belangrijk vinden om steeds meer “de stem van de leerling” te laten gelden.

2.11.3. Methode gebonden toetsen

Om de ontwikkeling van onze leerlingen goed te kunnen volgen maken we, naast gesprekken en observaties, gebruik van methodegebonden toetsen. We hanteren toetsen voor de volgende vakgebieden:

- Rekenen en wiskunde
- Taal: presenteren / taalverkennen / woordenschat
- Spelling en grammatica
- Wereld oriënterende vakken: aardrijkskunde / geschiedenis / natuur en techniek / verkeer
- Technisch en begrijpend lezen
- Engels

De toetsen zijn veelal summatief van karakter maar zullen ook vaak formatief gehanteerd worden (waarom heb je dit zo gedaan? Wat was jouw gedachte? Wat zou je volgende keer anders doen? Wat heb je daarvoor nodig?)

2.11.4. Methode-onafhankelijke toetsen

Naast de methodetoetsen maken we gebruik van methode-onafhankelijke toetsen waarmee we “meten” hoe informatie op lange termijn door leerlingen wordt vastgehouden. Deze toetsen zijn opgenomen in een zogenaamd leerlingvolgsysteem (LVS). Tot het schooljaar 2022-2023 maakten we gebruik van het LVS van Cito (de zgn. 3.0 toetsen). Binnen Onderwijsstichting KempenKind hebben we besloten dat het geen “verplichting” meer is om met Cito in zee te gaan. Aangezien de 3.0-toetsen van Cito na het schooljaar 2022-2023 uit de markt zijn genomen, was dit voor ons een

mooie aanleiding om te kijken wat er nog meer op de markt is én, wellicht nog belangrijker, om te kijken welk systeem het beste passend is bij de onze visie.

Tijdens een aantal studiemomenten hebben we vier geaccrediteerde leerlingvolgsystemen bekeken. Op dit moment zijn er twee systemen die aansluiten bij onze visie (het DIA-leerlingvolgsysteem en Leerling in Beeld van Cito). We hebben daar nog geen keuze uit gemaakt. Na een proefperiode in de eerste periode van het schooljaar 2023-2024 zullen we uit deze twee systemen een definitieve keuze gaan maken.

2.11.5. Toetsen op maat

Met ingang van het schooljaar 2022-2023 zijn we meer op maat gaan toetsen. Aanvankelijk kregen alle leerlingen eenzelfde toets uit het leerlingvolgsysteem (met uitzondering van de leerling met een Ontwikkelingsperspectief). Soms is een toets voor een leerling echter niet passend (te makkelijk of te moeilijk). In dat geval gaan we een toets kiezen die beter past bij het ontwikkelingsniveau van de leerling. Als maatstaf hanteren we dat een leerling dan minstens tijdens twee meetmomenten een jaar boven of onder het groepsgemiddelde gescoord moet hebben. Het kiezen voor een andere toets gebeurt altijd in overleg met de intern begeleider en de ouders.

Met de komst van het nieuwe leerlingvolgsysteem is het toetsen op maat mogelijk direct (grotendeels) geïntegreerd. De systemen waaruit we gaan kiezen zijn immers digitaal adaptief. Dit wil zeggen dat gedurende de toets het niveau van de toets aangepast kan worden, afhankelijk van de antwoorden die de leerling geeft.

2.11.6. Van Eindtoets naar doorstroomtoets

Tot het schooljaar 2022-2023 maakten de leerlingen van groep 8 in de periode april-mei een Centrale Eindtoets. Voor onze scholen hanteerden we hiervoor Route 8. Deze toets heeft een adaptief karakter en is daarom ook passend bij de visie van onze scholen.

Met ingang van het schooljaar 2023-2024 vervalt de term “Eindtoets” en wordt deze vervangen door “Doorstroomtoets”. De naam “Eindtoets” zegt eigenlijk dat de toets een eind aanduidt. Het eind van de basisschool is uiteraard in zicht als de eindtoets wordt afgenomen, maar de ontwikkeling van de leerling gaat daarna gewoon door. Vandaar dat er gekozen is voor deze nieuwe term. Inhoudelijk wijzigt er aan de toets feitelijk niets.

Wel wordt de afnameperiode naar voren geschoven. De Doorstroomtoets zal worden afgenomen in de eerste twee weken van februari. Dit heeft te maken met het feit dat er officieel één week komt waarin leerlingen zich aanmelden voor het Voortgezet Onderwijs. Alle leerlingen maken dan evenveel kans op een plek op de school van hun voorkeur die ook past bij het schooladvies. Binnen onze regio kenden we deze regel feitelijk al.

Wat betekent dit voor de te zetten stappen richting het Voortgezet Onderwijs:

- Scholen melden zich tussen 1 oktober en 15 november aan voor een doorstroomtoets.
- Leerlingen ontvangen tussen 10 en 31 januari hun voorlopig schooladvies.
- Leerlingen maken in de eerste 2 weken van februari de doorstroomtoets.
- Uiterlijk 15 maart ontvangen de scholen de uitslag van de doorstroomtoets.

- Leerlingen en ouders ontvangen uiterlijk 24 maart van hun school het definitieve schooladvies.
- Tussen 25 maart en 31 maart melden alle leerlingen zich tegelijk, met hun definitieve advies, aan op de middelbare school. Leerlingen die de overstap maken naar het voortgezet speciaal onderwijs (vso) kunnen zich al eerder met een voorlopig schooladvies aanmelden bij het vso.

Aangezien we naar een nieuw leerlingvolgsysteem gaan, zal ook bekeken worden of we gebruik blijven maken van Route 8 als Doorstroomtoets of dat we voor een Doorstroomtoets kiezen die direct gekoppeld is aan het nieuwe leerlingvolgsysteem.

2.11.7. Schoolstandaarden

We streven naar een optimale kwaliteit van ons onderwijs. We erkennen dat “goed onderwijs” meer is dan enkel en alleen “hoge opbrengsten”. Toch vinden we een opbrengstgerichte cultuur belangrijk. We hebben in de afgelopen schoolplanperiode met elkaar schoolstandaarden vastgelegd, passend bij de leerlingpopulatie van onze scholen. Deze standaarden leggen we als “norm” naast de behaalde groeps- en schoolresultaten.

2.11.8. Sociaal emotionele ontwikkeling en tevredenheid

Op onze scholen willen we gestructureerd werken aan de sociaal-emotionele ontwikkeling en het bevorderen van het welbevinden en de veiligheid van onze leerlingen. We monitoren deze ontwikkeling met een volgsysteem. Tot het schooljaar 2022-2023 werd hiervoor “ZIEN” gehanteerd. Met het verdwijnen van de 3.0 toetsen van Cito verdwijnt ook dit programma. In het schooljaar 2023-2024 zal gekozen worden voor een nieuw SEO-volgsysteem, al dan niet gecombineerd met het nieuw te kiezen Leerlingvolgsysteem.

De tevredenheid van onze leerlingen wordt cyclisch (om het jaar) gevolgd met vragenlijsten uit ons kwaliteitssysteem WMK.

2.11.9. Digitaal Handelingsprotocol Begaafdheid (DHH) en Knappe Kleuters

Om leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong te signaleren en vervolgstappen gefundeerd in te zetten, is vanaf het schooljaar 2016-2017 het Digitaal Handelingsprotocol Begaafdheid (DHH) ingezet. Aanvankelijk werd DHH gebruikt als signaleringsinstrument voor de leerlingen van groep 1 en 3. Voor de kleuters is DHH inmiddels vervangen door het instrument Knappe Kleuters. Mocht de uitslag van de signalering daartoe aanleiding geven, dan worden er met behulp van dit instrument vervolgstappen genomen. De afnamemomenten voor DHH en Knappe Kleuters zijn opgenomen in de toetskalender.

2.11.10. Motorische screening

Voor leerlingen uit groep 2 waarbij een achterstand in de motorische ontwikkeling is gesignaleerd wordt op onze scholen structureel Motorische Remedial Teaching verzorgd. De lessen worden gegeven door een gediplomeerde MRT van Turnvereniging Avanti-Turnivo en vinden plaats op de scholen zelf.

2.11.11. Logopedische screening

Tussen de herfst- en de kerstvakantie vindt er een logopedische screening plaats in groep 2 door een logopediste van het Centrum Passend Onderwijs. Deze logopediste zal zelf het contact hiervoor leggen.

De groepsleerkracht draagt de leerlingen aan waarvoor deze screening wenselijk wordt geacht.

2.11.12. Wijze van registreren en omgaan met toetsgegevens

Vorderingen worden door de leerkracht in de groepsmap/ digitaal en/of in groepsoverzichten bijgehouden.

Methodegebonden analyses van toetsen worden besproken tijdens de groepsbespreking (2x per jaar).

Uitslagen van niet-methodegebonden toetsen worden digitaal verwerkt in het leerlingvolgsysteem ParnasSys. Deze uitslagen worden eveneens besproken tijdens de groepsbespreking en de trendanalysebespreking (2x per jaar).

2.11.13. Rapportage en Portfolio

2x per schooljaar ontvangen de leerlingen een rapport. Het rapport maakt onderdeel uit van een portfolio, een persoonlijke map die meegaat van groep 1 t/m 8 waarin werkjes, werkbladen, “creatieve uitingen” en andere zaken worden opgenomen waarop de leerling “trots” is.

De leerlingen van groep 8 ontvangen in januari een onderwijskundig rapport (gegenereerd uit het digitale overdrachtssysteem “LDOS”). Dit onderwijskundig rapport dient als basis voor de overstap naar het Voortgezet Onderwijs. We gaan bekijken in hoeverre groep 8, naast het onderwijskundig rapport, ook nog regulier rapporten ontvangt. Hier is nog geen eenduidigheid in.

De groei naar het meer formatieve evalueren betekent ook dat we gaan nadenken over een andere wijze van rapporteren richting ouders en leerlingen. Dit heeft ook direct raakvlakken met het nieuw te kiezen leerlingvolgsysteem.

3. Overige zaken in het kader van ondersteuning

3.1. *Passend Onderwijs....hoe verder?*

Het op adequate wijze vorm geven aan Passend Onderwijs heeft binnen Onderwijsstichting KempenKind een hoge prioriteit. Veel stappen daartoe zijn al gezet en met elkaar evalueren we regelmatig of deze stappen ook de juiste stappen zijn. Momenteel wordt bekeken tot in hoeverre we door kunnen ontwikkelen richting Inclusief Onderwijs, waarbij we als doel stellen om nog meer leerlingen binnen een reguliere onderwijssetting op kunnen nemen. We staan zeker open om de mogelijkheden in deze goed te onderzoeken, maar zijn daarin wel kritisch. We merken immers dat het voor onze leerkrachten op dit moment ook al vaak niet eenvoudig is, om alle leerlingen die aandacht te geven die ze eigenlijk verdienen.

Aangezien we de ontwikkelingen op dit moment nog niet helemaal kunnen overzien, zullen vervolgstappen opgenomen worden in de komende jaarplannen.

3.2. *Onderwijsassistentie*

In het schooljaar 2016-2017 is binnen HooLaHu de onderwijsassistente in beeld gekomen. Passend onderwijs vraagt immers vaak om “meer handen in de klas”. Aanvankelijk was een onderwijsassistente gekoppeld aan leerlingen met een speciaal ondersteuningsarrangement. Op dit moment maakt de onderwijsassistent(e) op basisschool De Akkerwinde en D'n Opstap ook al deel uit van de reguliere basisformatie.

3.3. *Rots en Water....Kiezel en Druppel*

In het kader van de sociaal-emotionele ontwikkeling wordt er jaarlijks een Rots- en Watertraining verzorgd voor de leerlingen van groep 6³ door trainers van Centrum Passend Onderwijs KempenKind.

De leerlingen leren met behulp van de begrippen **ROTS** (opkomen voor jezelf, jezelf kunnen verdedigen, weten wat je wilt, wat je kunt en wie je bent) en **WATER** (open staan voor en kunnen inleven in anderen, communicatie en vriendschap) hoe zij in bepaalde situaties reageren en wat dat betekent voor een ander maar vooral ook hoe zij zelf invloed hebben op hoe ze de ene keer rots en de andere keer water kunnen zijn.

Op basisschool De Akkerwinde is vanaf schooljaar 2022-2023 naast Rots & Water ook een voorloper opgestart voor de leerlingen van groep 2 (Kiezel & Druppel).

³ Bij scholen waar sprake is van combinatieklassen 5-6 wordt de training om praktische redenen om het jaar verzorgd. De leerlingen van zowel groep 5 als groep 6 nemen dan aan de training deel.

3.4. Samen Doen

Vanaf het schooljaar 2021-2022 is in samenwerking met het Centrum voor Jeugd en Gezin het initiatief “Samen Doen” van start gegaan.

Dit betekent dat een vaste jeugd- en gezinswerker op vaste tijden op onze scholen aanwezig is, met als doel de verbinding tussen onderwijs en zorg, waar nodig, zo kort mogelijk te maken. Vaak is het grensgebied tussen onderwijs en zorg grijs. Waar hoort een bepaalde vraag nu eigenlijk thuis. Door Samen Doen kunnen we dit eenvoudig verkennen en ligt een vraag snel op de juiste plek. Samen Doen heeft ook een preventief karakter. Immers, door de aanwezigheid van de jeugd- en gezinswerker op school en de mogelijkheid om laagdrempelig met ouders en/of leerlingen in gesprek te gaan, kunnen bepaalde zorgvragen vaak al aan de basis opgelost worden en wordt voorkomen dat een uitgebreid traject noodzakelijk is.

3.5. Orthotheek

Op elke school is een orthotheek aanwezig. Er is een digitale overzichtslijst opgenomen in Teams (map “leerlingenzorg”). Hierop is ook te zien welke boeken er op de andere HooLaHu-scholen aanwezig (en te lenen) zijn. De IB-er beheert de orthotheek. Het gebruik van materialen gebeurt in overleg met de IB-er.

Tevens worden op vaste plekken het onderzoeksmateriaal en de niet-methodegebonden toetsen bewaard. Voor het gebruik daarvan geldt dezelfde regel als boven.

4. Beleid

In dit laatste hoofdstuk hebben we de beleidsstukken gebundeld die betrekking hebben op de zogenaamde “bijzondere ondersteuning”.

Ook het hoofdstukje *partners in de ondersteuning* is hieraan toegevoegd.

4.1. Beleid ten aanzien van meerbegaafde leerlingen

De meerbegaafde leerlingen op onze school vallen meestal op door:

- Hoge scores (I-scores)
- Goede prestaties op de methodegebonden toetsen.
- Andere denkwijzen

In een aantal gevallen lijken deze leerlingen sociaal ook wat “onhandig”. We erkennen dat hier geen sprake is van onhandigheid maar dat deze leerlingen, met name door hun andere denkwijze, ook op sociaal gebied soms wat minder goed “matchen” met de gemiddelde leerling.

Bovenstaande wil niet zeggen dat kinderen, die niet voldoen aan bovenstaande punten, niet meerbegaafd kunnen zijn. Soms scoren begaafde leerlingen zelfs heel gemiddeld of onder gemiddeld omdat ze bijvoorbeeld onvoldoende uitgedaagd worden of faalangstig zijn. Om de begaafde leerlingen zo goed mogelijk te kunnen signaleren, hebben we enige jaren geleden het Digitaal Handelingsprotocol Begaafdheid geïmplementeerd (DHH, zie par. 2.11.8). Op vaste momenten, opgenomen in de Toetskalender, worden er door de leerkracht signaleringslijsten ingevuld. Opvallende leerlingen worden te allen tijde besproken met de intern begeleider en ouders. In afstemming met elkaar worden vervolgstappen genomen.

We streven er naar om de kinderen zoveel mogelijk bij leeftijdgenoten in de groep te houden. We passen het systeem van convergente differentiatie toe. Er kan een aanpassing gedaan worden in de leerstof; bijv. minder automatiseringsopdrachten en meer uitdagende leerstof. Er wordt gewerkt met verbreding en verdieping. Ook compacting behoort tot de mogelijkheden. Daarnaast hoeven deze kinderen niet steeds de gehele instructie te volgen, maar kunnen ze eerder beginnen aan de inoefening en verwerking.

Elke klas beschikt ook over een zogenaamde “level- of talentenkist” met uitdagend materiaal. Ook dit materiaal wordt voor deze leerlingen ingezet.

Wanneer meerbegaafde kinderen met extra en/of uitdagende leerstof bezig zijn, proberen we vooral het groepswerk te stimuleren en de kinderen een kritische, reflectieve werkhouding bij te brengen.

Mochten bovenstaande interventies voor de leerling nog niet voldoende bieden, dan zijn er andere mogelijkheden om toch tegemoet te komen aan de ondersteuningsbehoeften van deze leerlingen:

1. De leerling kan geholpen worden in onze eigen HooLaHu-Plusklas (Het LeerLAB)
2. Er kan een ondersteuningsarrangement aangevraagd worden waardoor, met hulp van collega’s van het Centrum Passend Onderwijs (CPO), een passend aanbod kan worden gecreëerd.
3. De leerling kan worden aangemeld voor de regionale plusklas van Onderwijsstichting KempenKind, het ConnectLAB.

Aan optie 2 en 3 ligt altijd een groeidocument ten grondslag. Ouders worden ook intensief betrokken bij het maken van de keuzes, zoals hierboven geschetst.

Voor aanmelding voor het LeerLAB van HooLaHu is een aanmeldingsformulier gemaakt. Dit is als bijlage toegevoegd aan deel 2 van het ondersteuningsplan.

4.2. *Beleid t.a.v. kleuterverlenging en najaarskinderen*

Volgens de onderwijsinspectie is er sprake van kleuterverlenging als in kind geboren voor 1 januari niet overgaat van groep 2 naar groep 3. Een school moet dan gemotiveerd en met een beredeneerd aanbod aantonen waarom een kind niet geplaatst wordt in groep 3.

De overgang van groep 1 naar 2 en 3

De tijd die kinderen in groep 1 en 2 doorbrengen kan sterk verschillen. Kinderen, die bijvoorbeeld jarig zijn in mei zitten doorgaans twee jaar in groep 1-2.

Najaarskinderen (jarig in (september), oktober, november en december) kunnen óf ruim anderhalf jaar óf bijna drie jaar in de kleutergroep zitten.

De keuze voor verkorting of verlenging heeft vooral te maken met het wel of niet bevorderlijk zijn voor de doorgaande ontwikkeling van het kind. De voortgang in deze ontwikkeling is bepalend, niet de kalenderleeftijd. De inspectie geeft aan dat kinderen in beginsel binnen een tijdvak van 8 aaneengesloten jaren het primair onderwijs doorlopen. Het ontwikkelingsproces en het welbevinden van kinderen mag niet verstoord worden. Als school hanteren wij een zorgvuldig beleid rond de groep najaarskinderen. De keuze voor verkorting of verlenging wordt duidelijk gemotiveerd en beargumenteerd. Bij het nemen van deze beslissing zijn de groepsleerkracht(en), de ouders en de intern begeleider betrokken. Bij twijfel of verschil van mening wordt de directie ingeschakeld. Hij/zij heeft de eindverantwoordelijkheid en neemt de beslissing.

Bij de afweging kijken we naar de volgende aspecten van de ontwikkeling, in willekeurige volgorde:

- taal/spraakontwikkeling
- ontwikkeling m.b.t. het voorbereidend lezen
- ontwikkeling m.b.t. het voorbereidend rekenen
- sociaal-emotionele ontwikkeling
- werkhouding en concentratie
- speel/werkgedrag
- zelfstandigheid en zelfredzaamheid
- motorische ontwikkeling

Aan de onderbouwing dienen heldere observaties, zoveel als mogelijk aan de hand van objectieve observaties uit ons observatie- en registratiesysteem Kleuterplein, ten grondslag te liggen. De Kleutertoetsen Taal voor Kleuters, Rekenen voor Kleuters en Beginnende geletterdheid worden niet meer standaard afgenomen maar kunnen ter onderbouwing van de keuze wel ingezet worden.

Traject

Kinderen, die in (september), oktober, november of december 4 jaar worden, worden geplaatst in groep 1. De kinderen worden nauwgezet geobserveerd door de groepsleerkrachte(n) en gevolgd a.d.h.v. Kleuterplein.

In principe gaan de kinderen, die in (september,) oktober, november of december in groep 1 starten, na de zomervakantie naar groep 2. In bijzondere gevallen wordt hiervan afgeweken.

Het plaatsen in groep 2 wil niet zeggen dat het kind automatisch doorstroomt naar groep 3. In groep 2 wordt opnieuw bepaald of er verlenging of verkorting plaatsvindt.

We streven ernaar om bij de oudergesprekken in maart tot een keuze te komen. Uiterlijk in de maand mei valt de beslissing of vervroegd doorstromen gaat plaatsvinden of niet. Wanneer er geen sprake is van vervroegd doorstromen is er sprake van verlenging; dit is niet blijven zitten of doubleren!

Kleuterverlenging:

De najaarskinderen, die verlengen en die dus langer dan 2 ½ jaar in de kleutergroep blijven, krijgen extra aandacht op het gebied van voorbereidend lezen en rekenen. Fonologisch bewustzijn, opbouwen van de letterkennis en gecijferdheid staan hierbij centraal. E.e.a. wordt opgenomen in het groepsplan.

De aanpak is er op gericht om het kind gedurende het schooljaar een zo goed mogelijk aanbod mee te geven dat aansluit bij het niveau van het kind. Deze aanpak heeft als doel het bereiken van de overgangscriteria.

Vervroegde doorstroming naar groep 3:

Najaarskinderen die aan de kindkenmerken van schoolrijpheid voldoen, gaan door naar groep 3. Bij zeer hoge uitzondering kan dat ook gebeuren met kinderen, die na december geboren zijn. We laten de keuze voor verkorting of verlenging afhangen van de doorgaande ontwikkeling van het kind. We spreken dit met de ouders van deze kinderen door.

Samengevat:

Voor elk kind wordt een individuele afweging gemaakt bij de overgang naar de volgende groep aan de hand van observatiegegevens Kleuterplein of mogelijk een ingezette toets. In principe bepalen we als school, wie in aanmerking komt voor vervroegde doorstroming. Overleg met de ouder ondersteunt die beslissing.

Communicatie met ouders:

Wanneer er sprake is van verkorting of verlenging, maken we een schriftelijk verslag. Naar de ouders wordt dit duidelijk en goed verantwoord onderbouwd. De argumenten en mening van ouders worden ook vermeld. De ouders ontvangen het gespreksverslag van de school. Het verslag wordt opgeslagen in ons leerlingvolgsysteem ParnasSys.

4.3. *Beleid ten aanzien van doubleren*

Op school willen we in principe voorkomen dat kinderen een jaar doubleren. Dit doen we door onderwijs zoveel als mogelijk op maat te geven (verlengde en extra instructie, aanpassing in hoeveelheid leerstof, extra herhaling, een eigen programma voor een of verschillende vakgebieden, een ondersteuningsarrangement of een ontwikkelingsperspectief.

Toch lijkt voor sommige kinderen op een bepaald moment een jaar extra de beste oplossing. Bij de besluitvorming gaan we uit van de volgende criteria:

- De capaciteiten van het kind moeten zodanig zijn dat men verwacht dat het kind in het daaropvolgend leerjaar een betere aansluiting kan vinden, zodat hij in principe weer met de groep kan meedraaien.
- Ook streven we ernaar dat deze kinderen door een jaar extra zich weer competentier gaan voelen en hierdoor meer zelfvertrouwen krijgen en niet meer 'op hun tenen' hoeven te lopen. De sociaal-emotionele beleving is daarom ook een belangrijke factor bij de besluitvorming.
- De uitval moet in principe op meer dan één vakgebied voorkomen; bijv. zwak in taal en rekenen.

- Ook wordt de zin van een jaar extra bekeken uit sociaal-emotioneel oogpunt. Dit kan doorslaggevend zijn voor een jaar extra of voor doorstroming met een eigen programma. Men moet de verwachting hebben dat het welbevinden van het kind zal verbeteren met een jaar doubleren.
- Als de capaciteiten zodanig zwak zijn en zwak blijven waardoor de verwachtingen bijgesteld dienen te worden, dan zal er in principe geen doublure plaatsvinden.

Eventuele zittenblijvers worden kort besproken tijdens de groepsbespreking en, vervolgens, in een individuele leerlingbespreking. De intern begeleider is hier altijd bij betrokken. Soms wordt een kind besproken met de directie en indien van toepassing met externe deskundigen. Uiteraard worden de ouders al in een vroeg stadium betrokken in deze beslissing. Pas na grondig overleg kan voor een jaar extra gekozen worden. Wanneer kinderen een jaar gedoubleerd hebben en het heeft niet het verwachte effect, dan zullen deze kinderen meestal in het Ondersteuningsteam besproken worden en kan er besloten worden tot nadere diagnostiek (bijv. een capaciteitenonderzoek). Stroomt het kind door met een eigen programma (OPP), dan volgt dezelfde procedure als bij doubleren.

Opmerking: Een leerling kan in zijn basisschoolloopbaan slechts 1 keer doubleren. Een eventuele kleuterverlenging wordt hierbij niet meegerekend.

4.4. *Beleid “ondersteuning door externe partners”*

Daar we in toenemende mate geconfronteerd worden met het feit dat ouder(s) / verzorger(s) op eigen initiatief en voor eigen rekening externe hulp inschakelen om extra ondersteuning voor hun kinderen te organiseren, is er een regeling vastgesteld voor alle scholen van onderwijsstichting KempenKind, getiteld “**Ondersteuning van leerlingen door externen onder schooltijd**”.

Indien er sprake is van een medische indicatie of indien er kan worden aangetoond dat de te verlenen hulp een onmisbare schakel in het hulpverleningsproces is, kan toestemming verleend worden voor ondersteuning van leerlingen door externen op school (of elders) onder schooltijd.

In dat geval, dient er door de ouder(s)/verzorger(s) en de uitvoerder van de hulpverlening een vrijwaring van verantwoordelijkheid aan school te worden afgegeven. Op deze manier kunnen school en bevoegd gezag niet aansprakelijk worden gesteld voor de kwaliteit of gevolgen van de door de externe hulpverlener geleverde diensten en producten.

Verder worden goede afspraken gemaakt over de frequentie, tijdsduur en wijze waarop terugkoppeling naar school plaatsvindt. De intern begeleider is in dit kader initiatiefnemer.

De complete regeling is te vinden op de website van Onderwijsstichting KempenKind (www.kempenkind.nl).

4.5. *Leerlingoverdracht bij verhuizing of overstap naar het VO*

Indien een leerling verhuist naar een andere basisschool of overstapt naar het Voortgezet Onderwijs worden leerlinggegevens overgedragen door middel van een OSO-dossier (Overstapdossier Onderwijs). Het dossier wordt door de administratief medewerkster in ParnasSys klaargezet in opzicht van de intern begeleider of teamleider. Middels een beveiligde, eenmalige verbinding kan de ontvangende school de gegevens inlezen en importeren in het eigen leerlingvolgsysteem. Op deze manier wordt de privacy van de leerling gewaarborgd.

Indien er sprake is van een verhuizing ontvangt de nieuwe school naast het OSO-dossier tevens een overdrachtsformulier waarin opgenomen:

- Het groepsoverzicht van de betreffende leerling
- De gehanteerde methodes en tot waar deze behandeld zijn
- Een compact prestatieoverzicht.

Zaken in het kader van een overdracht of overstap naar het voortgezet onderwijs worden gecoördineerd door de intern begeleider.

4.6. POVO-procedure (Primair onderwijs / Voortgezet onderwijs)

De procedure voor toeleiding van onze leerlingen naar het voortgezet onderwijs is weergegeven in een POVO-procedure. Ook alle administratieve handelingen in dit kader (van zowel leerkracht, intern begeleider als administratieve kracht) zijn in deze procedure opgenomen.

Leerlingen uit groep 8 met specifieke ondersteuningsbehoeften worden al vroeg in het schooljaar in beeld gebracht bij het Voortgezet Onderwijs. Hoe dit gebeurt is wederom opgenomen in de POVO-procedure.

De POVO-procedure zal met de komst van de Doorstroomtoets en de daarmee samenhangende veranderingen in het tijdpad in zijn geheel worden herzien. Het zal toegevoegd worden als bijlage aan deel 2 van het Ondersteuningsplan (De veranderparagraaf).

4.7. Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Huiselijk geweld en kindermishandeling zijn een hardnekkig en niet altijd zichtbaar probleem. In Nederland zijn naar schatting jaarlijks 200 000 volwassenen en 119 000 kinderen slachtoffer. Om te zorgen voor veiligheid en de juiste hulp is het belangrijk dat signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling voor ons goed in beeld zijn.

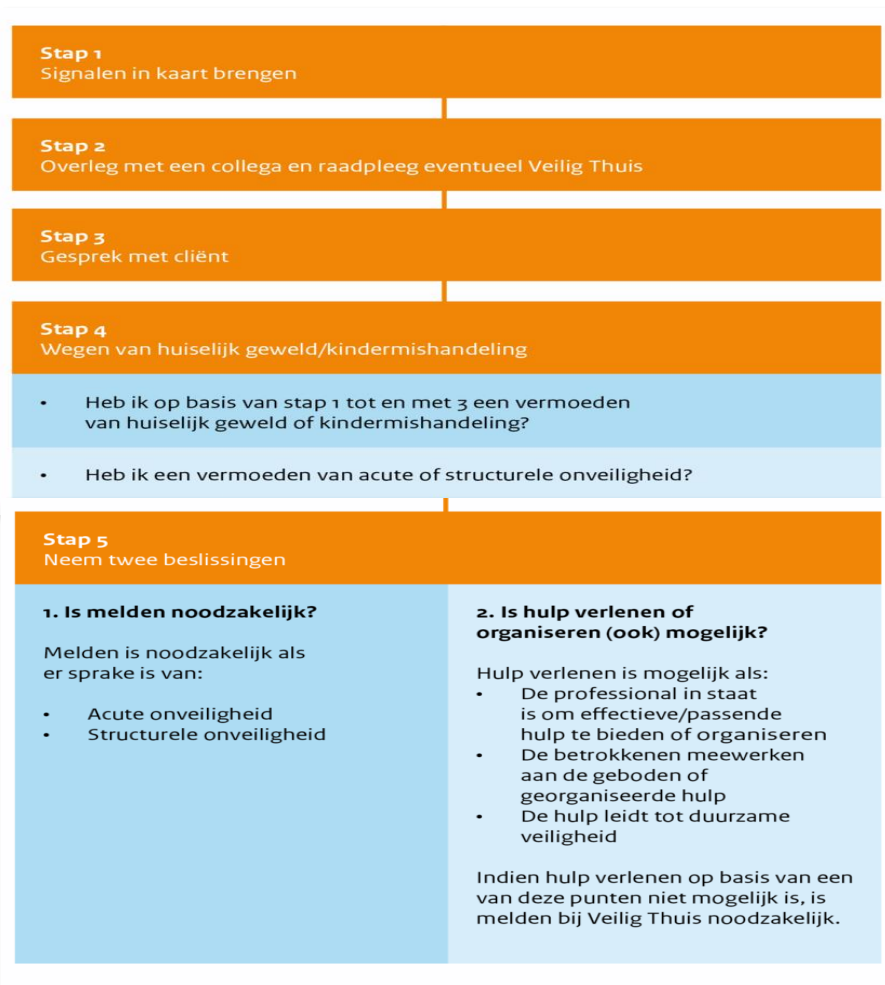
De Meldcode helpt ons hoe te handelen bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling

De Meldcode is per 1 januari 2019 aangepast. Melden bij Veilig Thuis wordt bij vermoedens van acute en structurele onveiligheid de professionele norm. Hiervoor zijn afwegingskaders opgesteld. Deze worden gemaakt door de beroepsgroepen.

Als er een vermoeden is van acute of structurele onveiligheid is melden bij Veilig Thuis nodig, omdat Veilig Thuis informatie uit verschillende meldingen kan combineren om de veiligheidssituatie beter in te schatten en omdat Veilig Thuis dan waar nodig kan ondersteunen bij het zorgen voor langdurige veiligheid voor het slachtoffer.

Vanaf 1 januari 2019 zijn wij wettelijk verplicht om het afwegingskader te hanteren.

Door de aanpassing van de meldcode komen signalen en vermoedens van ernstig huiselijk geweld of kindermishandeling eerder en vaker in beeld bij Veilig Thuis. Ook wanneer de professional zelf hulp kan bieden of organiseren. Een melding doen betekent immers niet dat de professional de hulpverlening overdraagt, maar dat hij samen met Veilig Thuis werkt aan veiligheid voor het kind.

Stappenplan verbeterde meldcode

4.8. Dyslexieprotocol stappenplannen groep 1-8

N.B.

- De hoofdtoetsmomenten zijn tevens vastgelegd in de Toetskalender van HooLaHu.
- Hieronder wordt voor de leestoetsen uitgegaan van AVI en DMT. Afhankelijk van het te kiezen leerlingvolgsysteem blijft dit gehandhaafd of vindt er een wijziging plaats richting het "Redzaamheidslezen"⁴.

⁴ Redzaamheidslezen: De afgelopen 50 jaar is lezen steeds meer racelezen geworden. Velen gaan er vanuit dat het belangrijk is dat kinderen snel kunnen lezen. Voor veel leerkrachten en kinderen betekent goed lezen dan ook snel lezen. Uit onderzoek is echter gebleken dat snel lezen helemaal niet nodig is en zeker niet voor het begrijpend lezen (zoals men vaak denkt). Vanaf 2018 schakelen steeds meer scholen over op het redzaamheidslezen. Bij het redzaamheidslezen wordt de nadruk gelegd op nauwkeurigheid en het tekstverwerkend lezen.

Stappenplan groep 1:

Het stappenplan voor groep 1 ziet er schematisch als volgt uit:

Stap	Moment in leerjaar	Actie door de leerkracht (en leesspecialist)
1	aanvang groep	Stimuleren van geletterdheid middels de uitgangspunten van beginnende geletterdheid
2	januari	Groepsoverzicht invullen. Intensieve ondersteuning voor leerlingen die onvoldoende opsteken van het aanbod aan geletterde activiteiten (structureel opnemen in weekplanning).
3	januari-juni	Aanbod intensiveren voor leerlingen die onvoldoende opsteken van het aanbod aan geletterde activiteiten.
4	juni	Invullen signaleringslijst Kleuterplein Plan van aanpak evalueren en groepsoverzicht bijstellen voor nieuwe periode.
5	einde schooljaar	Overdracht naar de volgende groep. Groepsoverzicht en registratie Kleuterplein is uitgangspunt bij bespreking.

Stappenplan groep 2:

Het stappenplan voor groep 2 ziet er schematisch als volgt uit:

Stap	Moment in leerjaar	Actie door de leerkracht (en leesspecialist)
1	aanvang groep	Stimuleren van geletterdheid middels de uitgangspunten van beginnende geletterdheid. A.h.v. groepsoverzicht plan opstellen voor leerlingen met een onvoldoende klankbewustzijn (fonemisch bewustzijn) en letterkennis
2	oktober	Mogelijk afname toets beginnende geletterdheid (digitaal)
3	januari	Invullen signaleringslijst Kleuterplein. Groepsoverzicht invullen en plan van aanpak bijstellen. Intensieve ondersteuning voor leerlingen die onvoldoende opsteken van het aanbod aan geletterde activiteiten (structureel opnemen in weekplanning).
3	januari-juni	Aanbod intensiveren voor leerlingen met een onvoldoende klankbewustzijn en letterkennis.
5	juni	Signaleringslijst Kleuterplein. Plan van aanpak evalueren en groepsoverzicht opstellen of bijstellen met bijzondere aandacht voor kinderen met onvoldoende klankbewustzijn en letterkennis.
6	einde schooljaar	Overdracht naar de volgende groep. Groepsoverzicht en registratie Kleuterplein is uitgangspunt bij bespreking.

Stappenplan groep 3 (Let op! Zie ook afspraken DMT en AVI blz. 31)

Het stappenplan voor groep 3 ziet er schematisch als volgt uit:

Stap	Moment in leerjaar	Actie door de leerkracht (en leesspecialist)
1	aanvang groep 3	Beginsituatie vastleggen a.h.v. groepsoverzicht
2	oktober	Tussenmeting I: herfstsignalering (zie handleiding VLL)
3	oktober-januari	Interventieperiode I; groepsoverzicht bijstellen en bieden van intensieve ondersteuning aan leerlingen die onvoldoende opsteken van het aanbod voor aanvankelijk lezen en spellen (= Ondersteuningsniveau 3) <i>Let op: Zorg dat er 3x 20 minuten per week intensieve begeleiding is voor de zwakke lezers. Mocht er een dyslexieonderzoek komen, dan dient dit aangetoond te worden. Het aanbod met evaluaties dient duidelijk zichtbaar te zijn in een plan van aanpak.</i>

4	januari (nadat alle letters in de methode zijn aangeboden; na kern 6)	Hoofdmeting 1: Zie handleiding VLL Woorden lezen: DMT kaart 1 en 2 Tekst lezen: AVI Spelling: M3
5	januari-maart	Interventieperiode 2a: groepsoverzicht bijstellen, plannen helder evalueren bij bijstellen. Interventies VLL. Een intensief aanbod voor leerlingen die onvoldoende opsteken van het aanbod voor aanvankelijk lezen en spellen. <i>Let op: Zorg dat er 3x 20 minuten per week intensieve begeleiding is voor de zwakke lezers. Mocht er een dyslexieonderzoek komen, dan dient dit aangetoond te worden. Het aanbod met evaluaties dient duidelijk zichtbaar te zijn in een plan van aanpak.</i>
6	maart	Tussenmeting 2: Lentesignalering: Zie handleiding VLL Risicoleerlingen: woorden lezen: DMT kaart 1 en 2; AVI voor die kinderen die in januari AVI 1 nog niet beheersten.
7	maart-juni	Interventieperiode 2b: Bijstellen groepsoverzicht plan van aanpak indien nodig. uitvoeren groepsplan 2 (vervolg). Interventies VLL.
8	juni	Hoofdmeting 2: Woorden lezen: DMT kaart 1+2+3; Tekst lezen: AVI Spelling: E3 Begrijpend lezen E3 Facultatief: Begrijpend Luisteren E3 (voor degenen met uitval op begr. lezen)
9	einde schooljaar	Evalueren plan van aanpak en bijstellen groepsoverzicht voor de vertrekkende groep. Groepsoverdracht waarbij groepsoverzicht uitgangspunt is voor bespreking.

Stappenplan groep 4 (Let op! Zie ook afspraken DMT en AVI blz. 31)

Het stappenplan voor groep 4 ziet er schematisch als volgt uit:

Stap	Moment in leerjaar	Acties leerkracht (en leesspecialist)
1	aanvang groep 4	Beginsituatie vastleggen a.h.v. groepsoverzicht I en opstellen plan van aanpak. <i>Let op: Zorg dat er 3x 20 minuten per week intensieve begeleiding is voor de zwakke lezers. Mocht er een dyslexieonderzoek komen, dan dient dit aangetoond te worden. Het aanbod met evaluaties dient duidelijk zichtbaar te zijn in een plan van aanpak.</i>
2	aanvang groep 4- oktober	Interventieperiode 1a; uitvoeren plan van aanpak.
3	oktober	Tussenmeting I (voor de IV en V leerlingen) Woorden lezen: DMT kaart 1+2+3; Tekst lezen: AVI
4	oktober-januari	Interventieperiode 1b: Bijstellen groepsoverzicht I en groepsplan I indien nodig. uitvoeren groepsplan I (vervolg).
5	januari	Hoofdmeting 1: Woorden lezen: DMT kaart 1+2+3 Tekst lezen : AVI Spelling: M4 Begrijpend Lezen: M4 Facultatief Begrijpend luisteren M4 (voor degenen met uitval op begr. lezen)

6	januari-maart	Interventieperiode 2a: Bijstellen groepsoverzicht en groepsplan 1 evalueren. Opstellen groepsplan 2. <i>Let op: Zorg dat er 3x 20 minuten per week intensieve begeleiding is voor de zwakke lezers. Mocht er een dyslexieonderzoek komen, dan dient dit aangetoond te worden. Het aanbod met evaluaties dient duidelijk zichtbaar te zijn in een plan van aanpak.</i>
7	maart	Tussenmeting 2 (voor de IV en V leerlingen) Woorden lezen: DMT kaart 1+2+3 Tekst: AVI
8	maart-juni	Interventieperiode 2b; Bijstellen groepsoverzicht en groepsplan 2 indien nodig. uitvoeren groepsplan 2 (vervolg).
9	juni	Hoofdmeting 2: Woorden lezen: DMT kaart 1+2+3 Tekst lezen : AVI Spelling: E4 Begrijpend lezen: E4 Facultatief: Begrijpend Luisteren E4* ((voor degenen met uitval op begr. lezen).
10	einde schooljaar	Evalueren plan van aanpak en bijstellen groepsoverzicht voor de vertrekkende groep. Groepsoverdracht waarbij groepsoverzicht uitgangspunt is voor bespreking.

Stappenplan groep 5-8 (Let op! Zie ook afspraken DMT en AVI blz. 31)

Het stappenplan voor groep 5-8 ziet er schematisch als volgt uit:

Stap	Moment in leerjaar	Acties leerkracht (en leesspecialist)
1	aanvang groep	Beginsituatie vastleggen a.h.v. groepsoverzicht 1 en opstellen plan van aanpak. Voor zeer zwakke lezers/spellers in samenspraak met ouders indien nodig dossier in orde maken voor evt. onderzoek naar ernstige dyslexie (in principe als het kind min. 8 ½ jaar oud is en 3x een E-score heeft behaald op de laatste DMT-hoofdmetingen). <i>Let op: Zorg dat er 3x 20 minuten per week intensieve begeleiding is voor de zwakke lezers. Mocht er een dyslexieonderzoek komen, dan dient dit aangetoond te worden. Het aanbod met evaluaties dient duidelijk zichtbaar te zijn in een plan van aanpak.</i>
2	aanvang groep - oktober	Interventieperiode 1a: uitvoeren plan van aanpak
3	oktober	Tussenmeting 1 (voor de IV en V leerlingen) Woorden lezen: DMT kaart 1+2+3; Tekst lezen: AVI
4	oktober-januari	Interventieperiode 1b: Bijstellen groepsoverzicht 1 en plan van aanpak indien nodig. Uitvoeren plan van aanpak (vervolg).
5	januari	Hoofdmeting 1: Woorden lezen: DMT kaart 1+2+3 Tekst lezen : AVI alle kinderen die nog niet op AVI Plus zitten Spelling: M5 - M6 - M7. Begrijpend lezen: M5 - M6 - M7.
6	januari-maart	Interventieperiode 2a: Bijstellen groepsoverzicht en plan van aanpak evalueren en bijstellen. <i>Let op: Zorg dat er 3x 20 minuten per week intensieve begeleiding is voor de zwakke lezers. Mocht er een dyslexieonderzoek komen, dan dient dit</i>

		<i>aangetoond te worden. Het aanbod met evaluaties dient duidelijk zichtbaar te zijn in een plan van aanpak.</i>
7	maart	Tussenmeting 2 (voor de IV en V leerlingen) Woorden lezen: DMT kaart 1+2+3 tekst: AVI
8	maart-juni	Interventieperiode 2b; Bijstellen groepsoverzicht 2 en groepsplan 2 indien nodig. uitvoeren groepsplan 1 (vervolg).
9	juni	Hoofdmeting 2: Woorden lezen: DMT kaart 1+2+3 Tekst lezen : AVI B Spelling: Cito LOVS E-versie van E5- E6 - E7 Werkwoordspelling gr. 7: E7
10	einde schooljaar	Evalueren plan van aanpak en bijstellen groepsoverzicht voor de vertrekkende groep. Groepsoverdracht waarbij groepsoverzicht uitgangspunt is voor bespreking

Afspraken DMT en AVI

DMT en AVI (versie 2018)

Afspraken DMT:

- Alle leerlingen van groep 3 t/m 5 worden getoetst.
- In groep 6 t/m 8 wordt de DMT-toets afgenomen bij leerlingen die tijdens de laatste afname lager scoorden dan niveau III (laagste 40%) op de DMT toets.
- Neem bij de zwakke lezers vanaf eind groep 3 altijd kaart 1-2 én 3 af. Dit is noodzakelijk, mocht er op termijn eventueel sprake zijn van dyslexie.

Afspraken AVI toets:

- In groep 3 t/m 8 wordt bij alle leerlingen die nog geen AVI-Plus hebben behaald de AVI-toets afgenomen. We toetsen dus door totdat een leerling AVI-PLUS heeft bereikt.
- Indien men merkt dat een leerling zeer vlot leest is het mogelijk om toetsen over te slaan (zodat onnodig toetsen wordt voorkomen). Je zou er dus bijvoorbeeld voor kunnen kiezen om bij een zeer vlotte lezer in groep 3 na kaart M3 direct M4 te pakken en E3 over te slaan. Dit ter beoordeling van de leerkracht.
- Bij het invoeren in ParnasSys wordt een opmerking geplaatst bij de kinderen die lager scoren dan het verwachte niveau met daarin de tijd en het aantal gelezen fouten. Dit geldt ook voor het instructie en/ of frustratieniveau.

5. Partners in de ondersteuning

5.1. GGD

Onze school werkt samen met het team Jeugdgezondheidszorg van de GGD. Dit team bestaat uit een jeugdarts, jeugdverpleegkundige, assistent en een medewerker gezondheidsbevordering.

Contactmomenten

Tijdens de basisschoolperiode komen alle leerlingen van groep 2 en 7 op een vast moment in contact met de medewerkers van het team Jeugdgezondheidszorg. Zij kijken naar de lichamelijke, psychische en sociale ontwikkeling van het kind (groei, gewicht, leefstijl, spraak en taal, maar ook aan schoolverzuim en gedrag) Ouders zijn in principe bij elk contactmoment aanwezig.

Antwoord op vragen

Voor vragen over lichamelijke klachten, gedrag, opvoedtwijfels e.d. kunnen ouders ook terecht bij het team Jeugdgezondheidszorg. Het team geeft advies en bekijkt samen met ouders of verder onderzoek nodig is.

Gezonde school

De GGD helpt bij het realiseren van een veilige, gezonde en hygiënische school. Bijvoorbeeld door het voorkomen en bestrijden van hoofdluis, het geven van voorlichting over een gezonde leefstijl en van informatie over ziektebeelden. Ook doet de GGD metingen over een gezond leefklimaat en adviseert de school hierin.

5.2. Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)

Het Centrum voor Jeugd en Gezin + (CJG+) voert de Jeugdwet uit voor de Kempengemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden. In de Jeugdwet staat dat de gemeente verantwoordelijk is voor jeugdhulp. De Kempengemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden hebben de toegang tot de jeugdhulp georganiseerd binnen het CJG+. Naast het toeleiden naar jeugdhulp ondersteunt het CJG+ jongeren tot 18 jaar en hun gezinnen in deze gemeenten. CJG+ biedt zelf lichte ondersteuning bij opgroeien en opvoeden en ondersteuning bij complexe opvoedvraagstukken. CJG+ is er ook voor jongeren met een verstandelijke beperking en voor jongeren met geestelijke problemen of voor de uitvoering van kindbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering. De ondersteuning door het CJG+ wordt altijd geleverd door professionele jeugd- en gezinswerkers.

Het CJG+ heeft in elke Kempengemeente een Team Toegang en Lokaal Ondersteuningsteam (LOT) waarin jeugd- en gezinswerkers werken. Zij ondersteunen de jongeren en gezinnen dichtbij huis. Deze teams onderhouden ook contacten met scholen, kinderopvang, verenigingen, politie, huisartsen en zijn in de buurt aanwezig. Het CJG+ heeft een vaste afvaardiging in het ondersteuningsteam van de HooLaHu-scholen.

Naast team Toegang en de LOT's bestaat het CJG+ uit een Kempenteam voor Jeugdhulp (KTJ). Dit team wordt ingeschakeld door de medewerkers van de LOT's (of via ketenpartners) als de benodigde ondersteuning complex is, of als er veiligheidsrisico's spelen in het gezin. Alle jeugd- en gezinswerkers van het CJG+ kunnen ook specialistische ondersteuning van buiten het CJG+ inzetten. Let op: huiswerkbegeleiding behoort niet tot Jeugdhulp.

Werkwijze:

Na ontvangst van de vraag neemt een jeugd- en gezinswerker van Team Toegang uit de gemeente contact op om een afspraak te maken voor een intakegesprek. In dit gesprek wordt besproken wat de vraag precies is en wat de jongere of het gezin wil bereiken. Ook wordt besproken welke jeugdhulpaanbieders eventueel al betrokken zijn. Er wordt ook gekeken naar wat de jongere of het gezin of de omgeving van het gezin kan betekenen voor de vraag. Op basis van dit intakegesprek wordt er bekeken wat er verder nodig is. Meestal zal er een jeugd- en gezinswerker uit het LOT aan het gezin gekoppeld worden. Deze jeugd- en gezinswerker neemt de informatie uit de intake mee en kijkt wat er precies nodig is. De gemaakte afspraken worden vastgelegd in een plan van aanpak; het gezinsplan. Dit plan wordt vervolgens gezamenlijk uitgevoerd. Soms betekent dit dat een medewerker van het CJG ondersteuning biedt, maar er kan ook een specialistisch hulpverlener nodig zijn of regelt het gezin zelf ondersteuning met een persoonsgebonden budget. Regelmatig wordt samen met het gezin geëvalueerd of de doelen zijn bereikt en de afgesproken ondersteuning nog nodig is.

5.3. Orthopedagoog en Centrum Passend Onderwijs KempenKind

Zoals eerder aangegeven in dit Ondersteuningsplan is een orthopedagoog van ons Centrum Passend Onderwijs (CPO) als vaste partner aan het Ondersteuningsteam toegevoegd. Deze orthopedagoog is daarnaast ook op vastgestelde tijden op de scholen aanwezig voor leerlingbesprekingen, het beantwoorden van vragen, het doen van observaties, het voeren van oudergesprekken e.d.

De orthopedagoog heeft daarnaast ook een gidsfunctie en kan doorverwijzen naar collega's met bijvoorbeeld meer expertise op een bepaald gebied.

We vinden dat we met genoemde partners een goed zicht kunnen houden op de ontwikkeling van de aan ons toevertrouwde kinderen in het spectrum van:

- Medische aspecten
- Maatschappelijke en "thuis gerelateerde" aspecten
- Didactische en Pedagogische aspecten

6. Index

I

I-zorgroute · 9, 10
I-Zorgroute · 9, 10

A

Afspraken DMT en AVI · 31

B

Basisondersteuning · 6
Begaafdheid · 22

C

CEO · 7
CJG · 11, 33
Cluster 1 · 8
Cluster 2 · 9
Cluster 3 · 9
Cluster 4 · 9
Collegiale consultaties · 12
Commissie van Externe Ondersteuning · 7

D

DHH · 18
Digitaal Handelingsprotocol Begaafdheid · 18
Doorstroomtoets · 17
Doubleren · 24
Dyslexieprotocol · 27

E

Extra ondersteuning · 7, 11

F

Formatief evalueren · 15

G

GGD · 11, 33

Groeidocument · 8

Groepsbespreking · 10, 19

Groepsoverdracht · 12, 29, 30, 31

Groepsoverzicht · 10, 28, 29, 30, 31

Groepsoverzicht · 9

Groepsplan · 10, 28, 29, 30, 31

H

Het LeerLAB · 22

HooLaHu-Plusklas · 22

Huiselijk geweld · 26, 27

I

Indicatiestelling Vanuit Onderwijsbehoeften · 7

IVO-velden · 7

K

Kempenteam · 34

Kerdoelen · 13

Kiezel en Druppel · 20

Kindermishandeling · 26, 27

Klassenconsultatie · 12

Kleuterverlenging · 23

Knappe Kleuters · 18

L

Leerlijnen · 14

Leerlingbespreking · 10, 25

Leerlinginterview · 12

Leerlingvolgsysteem · 16

Leren leren · 14

Lichte ondersteuning · 7

Logopedische screening · 19

M

Meerbegaafdheid · 22

Meldcode huiselijk geweld en
kindermishandeling · 26

Methode gebonden toetsen · 16

Methodegebonden toetsen · 16

Methode-onafhankelijke toetsen · 16
Motorische screening · 18

N

Najaarskinderen · 23
Normering · 15

O

Ondersteuning door externe partners · 25
Ondersteuningsarrangement · 7, 8, 20
Ondersteuningsteam · 11, 25
Onderwijsassistentie · 20
Ontwikkelingsperspectief · 8
OPP · 8, 25
Orthopedagoog · 10, 34
Orthotheek · 21

P

Partners in de ondersteuning · 33
Passend Onderwijs · 4, 5, 6, 7, 10, 11, 20, 34
Passend Onderwijs...hoe verder? · 20
Persoonsgebonden budget · 34
PoVo · 26

R

Rapportage en Portfolio · 19
Redzaamheidslezen · 28
Referentieniveaus · 13
Regionale Plusklas KempenKind · 22
Registreren en Vorderingen · 18
Rots en Water · 20

S

Samen Doen · 21
Samenwerkingsverband · 4
SBO · 7, 8
Schoolondersteuningsprofiel · 6
Schoolstandaarden · 18
SO · 8
Sociaal emotionele ontwikkeling · 18
SOP · 6
Speciaal (basis)onderwijs · 8
Stappenplan “Ondersteuning in beeld” · 12
Stappenplan dyslexie · 28
Summatief evalueren · 16
SWV · 9

T

Team Toegang · 33
Toetsen op maat · 17
Toetsgegevens · 19
Transitie jeugdzorg · 5
Trendanalysebespreking · 12

V

Veilig Thuis · 26
Visie op het volgen van leerlingen · 15
Visie op ondersteuning · 6
Voortgezet Onderwijs · 26

Z

Zittenblijven
zie 4.3 beleid t.a.v. doubleren · 24
Zorgplicht · 4
Zware ondersteuning · 7
